

PROCEDURY

POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELI I METODY PRACY SZKOŁY W SYTUACJACH ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA, ZDROWIA I ŻYCIA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ ZAGROŻENIA PRZESTĘPCZOŚCIĄ I DEMORALIZACJĄ

Sporządziły:

- Marta Rapsiewicz, *pedagog specjalny*
- Magdalena Chobot, *nauczyciel wspomagający*
- Zofia Ciszek, *nauczyciel wspomagający*
- Beata Ptak, *nauczyciel świetlicy*

Mając na celu dobro i bezpieczeństwo uczniów każdy nauczyciel i pracownik szkoły ma obowiązek reagowania na wszelkie zagrażające sygnały, które dochodzą z obserwacji, rozmów oraz dzięki zainstalowanemu w szkole monitoringowi. Właściwa profilaktyka, wczesna diagnoza i rozeznanie problemu ucznia oraz odpowiednia interwencja, także we współdziale odpowiednich instytucji, jest w stanie przeciwdziałać przestępczości i demoralizacji oraz zapewnić bezpieczeństwo w zakresie zdrowia i życia dzieci i młodzieży.

Podstawy prawne stosowanych procedur:

1. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. 2020 poz. 1449),
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179 poz. 1485 ze zm.),
3. Ustawa z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (Dz.U. z 2004 r. Nr 256 poz. 2572 ze zm.),
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2023 r. poz. 1798),
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tekst jedn.: Dz.U. z 2024 r., poz. 424),
6. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn.: Dz.U. 2023 poz. 2151)
7. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich, (tekst jedn.: Dz.U. z 2018r. poz. 969),
8. Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526) Polska ratyfikowała konwencję 30 września 1991 r. z zastrzeżeniami oraz deklaracjami interpretacyjnymi),

9. Karta Nauczyciela, ustawa z dnia 26 stycznia 1982r. (tekst jedn.: Dz. U. z 2024 r. poz. 986),
10. Ustawa z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych (Dz. U. z 2016 r. poz.904),
11. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. Nr 61, poz. 624, z 2002 r. Nr 10, poz. 96, z 2003 r. Nr 146, poz. 1416, z 2004 r. Nr 66, poz. 606 oraz z 2005 r. Nr 10, poz. 75),
12. Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu i zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2008 r. nr 234, poz. 1570 ze zm.),
13. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (tekst jedn.: Dz. U. z 2020 r., poz. 1604).
14. Statut Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 2 w Gdyni.

Sposób prezentacji procedur:

1. Umieszczenie treści dokumentu na stronie internetowej szkoły.
2. Zapoznanie rodziców z obowiązującymi w placówce procedurami na zebraniach.
3. Zapoznanie wszystkich pracowników szkoły z treścią procedur.
4. Procedury udostępnione w bibliotece szkoły – czytelnia.

Postępowanie w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia i życia dzieci i młodzieży oraz zagrożenia przestępczością i demoralizacją pojawiających się na terenie szkoły:

Współpraca rodzica/opiekuna prawnego ze szkołą w celu wsparcia dziecka.	W sytuacji trudności wychowawczo–dydaktyczno–zdrowotnych należy (rodzic/opiekun prawny): - konsultować się z wychowawcą klasy i nauczycielami w celu ustalenia wspólnego jednolitego sposobu działań zapobiegającym trudnościom i problemom, - uczęszczać na wywiadówki szkolne i konsultacje, - kontrolować postępy w nauce i zachowaniu dziecka poprzez E-dziennik, - konsultować się z pedagogiem i psychologiem szkolnym w celu ukierunkowania działań wychowawczo – dydaktyczno – zdrowotnych, - realizować wspólne ustalenia z kadrą psychologiczno-pedagogiczną (kontrakty z uczniem, rodzicem/opiekunem prawnym, zalecenia wsparcia dziecka i rodziny poprzez konsultacje i diagnozy specjalistów oraz instytucji wsparcia dziecka i rodziny, badania lekarskie i specjalistyczne), - brak widocznej współpracy, odmowa chęci współpracy rodzica/opiekuna prawnego ze szkołą lub głębokie natężenie się trudności dziecka skutkuje wystąpieniem szkoły do sądu rodzinnego.
Samowolne opuszczenie przez ucznia zajęć, terenu szkoły. <u>Czynności wykonują:</u>	- niezwłocznie powiadomić pedagoga szkolnego lub wicedyrektora o samowolnym opuszczeniu zajęć przez ucznia – nauczyciel prowadzący lekcję, - zapisać nieobecność w e-dzienniku (lista obecności + uwagi),

Każdy nauczyciel prowadzący lekcję z uczniem.	- powiadomić rodzica/opiekuna prawnego – pedagoga/psychologa szkolnego – obie strony pozostają w kontakcie w celu ustalenia miejsca przebywania ucznia, - poinformować wychowawcę o zajściu – pedagog/psycholog, - w przypadku braku kontaktu z rodzicem/opiekunem po kilkukrotnej próbie kontaktu telefonicznego, powiadomić policję o zdarzeniu – pedagog szkolny, - zasięgnąć informację u pracowników obsługi szkoły – osoby szukające ucznia, - porozmawiać z uczniem i rodzicami/opiekunami prawnymi w celu ustalenia przyczyn samowolnego opuszczenia szkoły oraz przekazania informacji o konsekwencjach zgodnych ze Statutem Szkoły – wychowawca klasy (rozmowa może być w obecności pedagoga/psychologa/dyrekcji).
Opuszczanie zajęć lekcyjnych, wagary. <u>Czynności wykonują:</u> Każdy nauczyciel prowadzący lekcję z uczniem.	- systematycznie odnotowywać nieobecności ucznia, - poinformować wychowawcę o nieobecnościach ucznia – nauczyciel prowadzący lekcje, - poinformować rodziców/ opiekunów prawnych o opuszczaniu zajęć oraz o wynikających z tego konsekwencjach – wychowawca, - ustalić formy kontroli dziecka oraz dalszej współpracy z rodzicami – spisanie kontraktu (podpisanie się rodziców, ucznia, wychowawcy, pedagoga, psychologa), - poinformować inspektora ds. nieletnich o zbyt częstych nieobecnościach – pedagog, - zastosować wobec ucznia konsekwencje zgodne ze Statutem Szkoły – wychowawca, - zgłosić powtarzające się ucieczki ucznia do sądu rodzinnego – dyrektor szkoły.
Agresja rówieśnicza: - przemoc fizyczna, czyli naruszanie nietykalności fizycznej, - przemoc fizyczna z koniecznością zastosowania przymusu bezpośredniego - nieustanna przemoc fizyczna – powtarzające się akty przemocy rówieśniczej. <u>Czynności wykonują:</u> - w pierwszej kolejności nauczyciel, który zauważył zdarzenie	- przerwać zachowanie agresywne, w razie konieczności fizycznie odseparować ucznia od innych osób – zastosowanie przymusu bezpośredniego, - w przypadku szczególnie drastycznym (bezpośrednie zagrożenie życia i zdrowia np. duszenie, rzucanie twardym przedmiotem, uderzenie narzędziem) – udzielić bezzwłocznej pomocy medycznej, wezwać pielęgniarkę szkolną, pogotowie ratunkowe, natychmiast poinformować Policję o sprawie, - poinformować wychowawcę o zdarzeniu, - przeprowadzić rozmowę z uczniem w obecności nauczyciela – świadka zdarzenia (zidentyfikować ofiarę i agresora, świadka, ocenić zdarzenie, wyciągnąć wnioski) – wychowawca, - sporządzić notatkę z opisem zdarzenia – wychowawca, nauczyciel interweniujący,

	- poinformować rodziców/opiekunów prawnych ucznia, uczestników zdarzenia o zaistniałej sytuacji – wychowawca, - ustalić w porozumieniu z pedagogiem i dyrektorem szkoły sankcję w stosunku do ucznia/uczniów i poinformować o niej rodziców – wychowawca, - w przypadku powtarzających się sytuacji przeprowadzić rozmowę z rodzicami/opiekunami prawnymi ucznia celem spisania kontraktu lub nakłonienia rodziców do poddania dziecka badaniu – pilna diagnoza w poradni i ewentualne leczenie dziecka – wychowawca, pedagog, psycholog, - w przypadku stwarzania ciągłych zagrożeń wobec innych uczniów i/ lub nierealizowania przez rodziców i ucznia nałożonych zdań i postanowień zawartych w kontrakcie – skierować wniosek do sądu rodzinnego o zastosowanie środka wychowawczego zapobiegającego demoralizacji ucznia – pedagog, dyrektor szkoły.
Agresja rówieśnicza: - przemoc emocjonalna, czyli naruszenie godności osobistej (m. in. grożenie, wyzywanie, poniżanie, stosowanie wulgaryzmów, zastraszanie, prześladowanie, szantażowanie, obrażanie, wyśmiewanie, kpienie).	- poinformować wychowawcę o zdarzeniu. - przeprowadzić rozmowę z uczniem w obecności nauczyciela – świadka zdarzenia (zidentyfikować ofiarę i sprawcy, świadka, ocenić zdarzenie i wyciągnąć wnioski) – wychowawca, - sporządzić notatkę z opisem zdarzenia – wychowawca, nauczyciel interweniujący, - poinformować rodziców/opiekunów prawnych ucznia, uczestników zdarzenia o zaistniałej sytuacji – wychowawca, - zgłosić powtarzające się sytuacje do pedagoga, psychologa oraz dyrektora szkoły, - porozmawiać z ofiarą i sprawcą o sytuacji – z każdym z osobna – psycholog szkolny, - ustalić formę pomocy psychologicznej dla ofiary i sprawcy, - skontaktować się z rodzicami obojga i ustalić wspólne, jednolite działania naprawcze – spisanie krótkoterminowego kontraktu z rodzicami – psycholog, pedagog, - w przypadku braku współpracy rodzic-szkoła – zawiadomienie sądu rodzinnego.
Przemoc w Internecie – cyberprzemoc.	- porozmawiać z ofiarą i udzielić jej wsparcia emocjonalnego, przekazać informację wychowawcy – nauczyciel, do którego wpłynęło zgłoszenie, - w miarę możliwości ustalić sprawcę cyberprzemocy – wychowawca, - poinformować rodziców/opiekunów prawnych ofiary i sprawcy o zaistniałej sytuacji – wychowawca. - porozmawiać z ofiarą i sprawcą – wychowawca,

	- ustalić formy kontroli dzieci oraz dalszej współpracy z rodzicami – wychowawca, pedagog, psycholog.
Niewłaściwe zachowanie się pracownika szkoły wobec ucznia (np. zastraszanie, wyzywiska, szarpanie, uderzenia, zniszczenie, zabranie mienia ucznia – z wyjątkiem przedmiotów niedozwolonych).	- niezwłocznie poinformować dyrektora o zdarzeniu – osoba, do której zgłosił się uczeń, - udzielić wsparcia emocjonalnego uczniowi - osoba, do której zgłosił się uczeń/psycholog, - w przypadku potwierdzenia się zarzutów, podjąć postępowanie dyscyplinarne wobec pracownika odpowiednich organów zgodnie z Kartą Nauczyciela i Kodeksem Pracy – dyrektor.
Niewłaściwe zachowanie się ucznia wobec nauczyciela, pracownika szkoły (np. zastraszanie, wyzywiska, szarpanie, uderzenia, zniszczenie, zabranie mienia).	- niezwłocznie poinformować dyrektora, wychowawcę, pedagoga szkolnego o zdarzeniu, - wezwać rodziców/opiekunów prawnych ucznia - pedagog szkolny, - sporządzić notatkę ze zdarzenia, - poinformować rodziców/opiekunów prawnych o konsekwencjach prawnych zdarzenia, - powołać komisję w celu ustalenia dalszego postępowania.
Kradzież mienia	- niezwłocznie powiadomić wychowawcę poszkodowanego i ewentualnego sprawcy, - w miarę możliwości ustalić okoliczności zdarzenia, - powiadomić rodziców poszkodowanego, - pokierować na rozmowę do wychowawcy lub pedagoga sprawcę kradzieży, - powiadomić i wezwać rodziców ucznia – sprawcy kradzieży, - jeżeli kradzież dotyczy znacznej kwoty lub rzeczy o dużej wartości - powiadomić policję - dyrektor szkoły, - jeśli sprawca nie jest uczniem naszego szkoły lub nie jesteśmy w stanie ustalić jego tożsamości – także niezwłocznie zawiadomić policję, - jeśli kradzież była połączona z rozbojem, należy zabezpieczyć ewentualne dowody przestępstwa (kastet, scyzoryk, nóż itp.) i przekazać je policji.
Palenie papierosów i e-papierosów na terenie szkoły. <u>Czynności wykonują:</u> - w pierwszej nauczyciel, który dowiedział się o paleniu papierosów przez ucznia,	- poinformować wychowawcę o fakcie. - poinformować rodziców/prawnych opiekunów - wychowawca, - porozmawiać z uczniem – wychowawca, - sporządzić notatkę ze zdarzenia podpisaną przez rodziców – wychowawca, - ustalić zasady współpracy z rodzicami/prawnymi opiekunami w celu pomocy dziecku – wychowawca,

- następnie osoba współpracująca z nauczycielem, świadek zdarzenia	- zastosować wobec ucznia konsekwencje zgodne ze Statutem Szkoły – wychowawca, - w przypadku powtarzającej się sytuacji powiadomić pedagoga szkolnego.
Zaobserwowanie u ucznia zachowania mogącego wskazywać na wcześniejsze zażycie środków odurzających (typu: alkohol, narkotyki, inne substancje psychoaktywne) lub używanie ich na terenie szkoły. <u>Czynności wykonują:</u> - w pierwszej kolejności nauczyciel, który jako pierwszy zauważył objawy, - następnie osoba współpracująca z nauczycielem, świadek zdarzenia	- odizolować ucznia od reszty rówieśników (ze względów bezpieczeństwa nie należy pozostawić go samego, wskazane jest, aby przebywał w gabinecie pielęgniarki szkolnej), - uzyskać od ucznia informację o spożytej substancji, przeprowadzić rozmowę (jeśli jest to możliwe), - powiadomić dyrektora szkoły, pedagoga szkolnego o sytuacji, - wezwać lekarza w celu stwierdzenia stanu zdrowia, ewentualnie udzielenia pomocy medycznej (dyrektor szkoły decyduje o powiadomieniu policji), - wezwać rodziców/prawnych opiekunów do szkoły - jeśli nie przyjdą, wezwać policję, - sporządzić notatkę ze zdarzenia z podpisem rodziców/prawnych opiekunów ucznia, - przekazać ucznia rodzicom/prawnym opiekunom, - powiadomić wychowawcę klasy o swoich przypuszczeniach, - podjąć współpracę z uczniem, jego rodzicami - zadania w kierunku pomocy dziecku – psycholog, - zastosować wobec ucznia konsekwencje zgodne ze Statutem Szkoły - wychowawca.
Podejrzenie przyniesienia przez ucznia do szkoły i posiadania przy sobie środka odurzającego (typu: alkohol, narkotyki, substancje psychoaktywne) lub innych przedmiotów niedozwolonych. <u>Czynności wykonują:</u> - w pierwszej kolejności nauczyciel, który jako pierwszy zauważył substancję niedozwoloną, - następnie osoba współpracująca z nauczycielem, świadek zdarzenia.	- poinformować wychowawcę, pedagoga, dyrektora szkoły, - odizolować ucznia od rówieśników, - w miarę możliwości zdeponować/ zabezpieczyć, zachowując środki ostrożności, substancję odurzającą, inny przedmiot niedozwolony do czasu przybycia policji. Policję wezwać w porozumieniu z dyrektorem szkoły. Nauczycielowi nie wolno przeszukiwać rzeczy ucznia, nauczyciel w obecności innej osoby (dyrektor, pedagog, wychowawca) ma prawo żądać, aby uczeń pokazał zawartość torby, kieszeni itp. Przeszukanie ucznia to czynność zastrzeżona jedynie dla policji. - wezwać rodziców/opiekunów prawnych dziecka do szkoły, - przeprowadzić rozmowę z uczniem, rodzicami/opiekunami prawnymi w celu ustalenia dalszej współpracy w zakresie pomocy uczniowi – wychowawca, pedagog, psycholog, - sporządzić notatkę z rozmowy, podpisaną przez rodziców/opiekunów prawnych,

	- zastosować wobec ucznia konsekwencje zgodne ze Statutem Szkoły - wychowawca.
Znalezienie narkotyku lub innego środka odurzającego na terenie szkoły. <u>Czynności wykonują:</u> - w pierwszej kolejności nauczyciel, który jako pierwszy zauważył narkotyk lub inny środek odurzający, - następnie osoba współpracująca z nauczycielem, świadek zdarzenia.	- poinformować dyrektora, pedagoga, - zabezpieczyć miejsce gdzie znaleziono narkotyk lub inny środek odurzający, - wezwać policję w celu zabezpieczenia narkotyku lub innego środka odurzającego i sporządzenia protokołu - dyrektor szkoły, - sporządzić notatkę ze zdarzenia, - podjąć możliwe działania wyjaśniające do kogo znaleziona substancja – pedagog, wychowawca.
Podejrzanie, że uczeń zażywa narkotyki. <u>Czynności wykonują:</u> - w pierwszej kolejności nauczyciel, który podejrzewa, że uczeń zażywa narkotyki, - następnie osoba współpracująca z nauczycielem, świadek zdarzenia.	- poinformować dyrektora szkoły, wychowawcę, pedagoga o podejrzeniach, - wezwać rodziców/prawnych opiekunów do szkoły - poinformować o spostrzeżeniach, zaproponować kontakt ze specjalistami – wychowawca, pedagog, psycholog, - podjąć współpracę z rodzicami/ prawnymi opiekunami – wychowawca, pedagog, psycholog, - obserwować dalsze zachowania ucznia na terenie szkoły – wychowawca, pedagog, psycholog.
Reakcja na podejrzaną osobę/ niepokojące zachowanie się osoby przebywającej w pobliżu szkoły. <u>Czynności wykonują:</u> - osoba, która jako pierwsza zauważyła podejrzaną osobę.	- poinformować dyrekcję o sytuacji/ wezwać policję, - w miarę możliwości obserwować podejrzaną osobę, - odizolować dzieci od osoby podejranej.
Uczęszczanie dziecka przewlekle chorego do szkoły.	- w przypadku ucznia rozpoczynającego naukę w szkole rodzic najpóźniej do 1 września powinien dostarczyć wychowawcy i pielęgniarce szkolnej informacje o stanie zdrowia dziecka przewlekle chorego, objawach choroby, zagrożeniach zdrowotnych, przyjmowanych lekach i ich wpływie na organizm, - jeśli choroba zostanie zdiagnozowana podczas uczęszczania do szkoły rodzic powinien niezwłocznie poinformować o tym fakcie wychowawcę, - rodzic jest zobowiązany do stałej współpracy z wychowawcą dziecka chorego, - nauczyciele są zobowiązani dostosować formy pracy dydaktycznej, dobór treści i metod oraz organizację nauczania do możliwości psychofizycznych tego ucznia, a także do objęcia go różnymi formami pomocy psychologiczno-pedagogicznej, - w przypadku nasilenia choroby u dziecka podczas

	pobytu w szkole dyrektor lub nauczyciel niezwłocznie informuje o zaistniałej sytuacji rodziców lub prawnych opiekunów.
Uczęszczanie dziecka chorego do szkoły	- rodzice mają obowiązek zgłosić wychowawcy i pielęgniarce szkolnej wszelkie poważne dolegliwości i choroby zakaźne dziecka oraz udzielić nauczycielowi wyczerpujących informacji na ten temat, - w czasie pobytu dziecka w placówce, w przypadku zaobserwowania, wystąpienia lub zgłoszenia przez dziecko niepokojących objawów i złego samopoczucia, stanowiącego zagrożenie dla prawidłowego funkcjonowania samego dziecka oraz innych osób nauczyciel ma obowiązek powiadomić telefonicznie rodzica/opiekuna prawnego, zgłosić dziecko do pielęgniarki szkolnej, ewentualnie poinformować dyrektora o stanie zdrowia dziecka, - po otrzymaniu informacji o stanie zdrowia dziecka, rodzic jest zobowiązany niezwłocznie odebrać dziecko. Jeśli rodzic nie stawia się po dziecko, uczeń zostaje w szkole do czasu zakończenia zajęć zgodnie z jego planem lekcji, - w sytuacjach nagłych, gdy stan zdrowia dziecka wymaga natychmiastowej interwencji nauczyciel zobowiązany jest podjąć działania związane z udzieleniem pierwszej pomocy i wezwać Pogotowie Ratunkowe oraz zawiadomić rodziców i dyrektora (do momentu przybycia rodziców/opiekunów prawnych nauczyciel towarzyszy uczniowi), - w przypadku pojawienia się w klasie choroby zakaźnej wychowawca informuje wszystkich rodziców w klasie o konieczności obserwacji dzieci; jeśli w klasie pojawi się więcej przypadków z objawami choroby zakaźnej, dyrektor informuje wszystkich wychowawców o konieczności zgłoszenia zaistnienia choroby rodzicom wszystkich klas i zleca dezynfekcję pomieszczeń, a rodzice dziecka chorego wracającego po wyleczeniu do szkoły zobowiązani są do złożenia deklaracji o aktualnym stanie zdrowia dziecka.
Usiłowanie lub zamiar samobójczy ucznia. <u>Czynności wykonują:</u> - nauczyciel, który dowiedział się o zdarzeniu.	- udzielić pomocy medycznej – pielęgniarka szkolna, pogotowie ratunkowe, - uzyskać wstępne informacje o zdarzeniu – przekazać je do wychowawcy klasy, - powiadomić rodziców/opiekunów prawnych oraz dyrektora szkoły i wychowawcę o zaistniałym fakcie, - uzyskać wstępne informacje o zdarzeniu – wychowawca, pedagog, psycholog, - zawiadomić organ prowadzący - dyrektor szkoły,

	- zwołać zespół kryzysowy (diagnoza sytuacji, plan działań interwencyjnych i wspierających) – dyrektor, - współpraca z instytucjami (Policja, MOPS, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, PPP, PZP) - wychowawca, pedagog, psycholog, - ustalić formy kontroli dziecka oraz dalszej współpracy z rodzicami – wychowawca, pedagog, psycholog, - opracować plan działań adekwatnie wynikających z sytuacji - wychowawca, pedagog, psycholog.
Wtargnięcie napastników na teren szkoły. <u>Czynności wykonują:</u> - osoba/nauczyciel, do którego zwraca się napastnik.	- poddać się woli napastników, wykonywać ściśle ich polecenia – wszyscy obecni, - zwrócić uwagę napastników na fakt, że mają do czynienia z ludźmi (zwiększenie szansy przetrwania poprzez zwracanie się do uczniów i współpracowników po imieniu) - osoba/nauczyciel, do którego zwraca się napastnik, - każdorazowo pytać napastników o pozwolenie, np. w sytuacji zwrócenia się do uczniów - osoba/nauczyciel, do którego zwraca się napastnik, - zapamiętać, w miarę możliwości, szczegółów dotyczących napastników i okoliczności zdarzenia, - uspakajać dzieci i zapanować, w miarę możliwości, nad własnymi emocjami - osoba/nauczyciel, do którego zwraca się napastnik, - do czasu polecenia wyjścia z budynku nakazać uczniom położenie się na podłodze, niewychodzenie ze szkoły, niewychylanie się z okien - osoba/nauczyciel, do którego zwraca się napastnik, - wykonywać polecenia grupy antyterrorystycznej w chwili podjęcia działań zmierzających do uwolnienia – wszyscy obecni, - po zakończonej akcji: upewnić się czy wszyscy opuścili budynek (o braku któregoś dziecka poinformować policję), - poinformować wszystkich rodziców o konieczności odebrania dziecka przez rodzica lub opiekuna, przeprowadzić ewidencję odebranych dzieci – dyrektor, pedagog, wychowawcy.
Otrzymanie informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego.	- powiadomić odpowiednie służby (policja) - dyrektor, - przeprowadzić ewakuację budynku zgodnie z procedurami, - uniemożliwić dostęp innych osób do domniemanego miejsca podłożenia ładunku.
Molestowanie lub przypuszczenie molestowania.	- poinformować dyrekcję o sytuacji - osoba, która otrzymała informację, - przeprowadzić rozmowę z dzieckiem - osoba, która otrzymała informację oraz psycholog/pedagog, - wezwać rodzica, który nie był domniemanym sprawcą (zgłoszenie się matki/ojca z dzieckiem do

	lekarza oraz informacja na policję) – wychowawca, pedagog, psycholog, - wskazać instytucje pomagające ofiarom molestowania (psycholog, PCPR) – pedagog, psycholog, - Otoczyć dziecko w szkole szczególną opieką - wychowawca, pedagog, psycholog.
--	---